

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 368

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Μάξιμο Χαρακόπουλο
2. Υπουργείο Εξωτερικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7382/5.7.2018 Ερώτηση με θέμα:
«Επιστροφή από ΗΠΑ και Βουλγαρία πολύτιμων ελληνικών χειρογράφων και κειμηλίων
της Ι.Μ. Εισοσιφοίνισσης»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 7382/5.7.2018 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, τα βουλγαρικά στρατεύματα κατοχής αφαίρεσαν από σημαντικά εκκλησιαστικά μνημεία της Μακεδονίας και της Θράκης (Μονή Εικοσιφοίνισσης στο Παγγαίο, Μονή Τιμίου Προδρόμου στις Σέρρες, Μονή Δαδιάς στο Σουφλί, Μονές της Παναγίας Καλαμούς και Αρχαγγελιώτισσας στην Ξάνθη κ. ά) μεγάλο αριθμό κειμηλίων, χειρογράφων και άλλων λατρευτικών ή λειτουργικών αντικειμένων. Συγκεκριμένα από τις δύο Μονές, του Τιμίου Προδρόμου Σερρών και της Εικοσιφοίνισσας, αφαίρεσαν περί τα 691 χειρόγραφα.

Σύμφωνα με τη συνθήκη του Neuilly (1919), η Βουλγαρία επέστρεψε διακόσια πενήντα εννιά (259) χειρόγραφα, από τα οποία μόνο τέσσερα (4) προέρχονται από τη Μονή Εικοσιφοίνισσας. Τα υπόλοιπα χειρόγραφα μεταφέρθηκαν στις συλλογές του Εθνικού και Ιστορικού Μουσείου Σόφιας και στο ερευνητικό ίδρυμα "IVAN DUJCEV" (Ιβάν Ντούιτσε) του Πανεπιστημίου «Κλήμης Αχρίδος» της Σόφιας. Τα χειρόγραφα, τα οποία φυλάσσονταν στο τελευταίο, δημοσιεύτηκαν από Βούλγαρους και Έλληνες ειδικούς σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τα στοιχεία της έρευνας απέδειξαν, χωρίς καμία αμφισβήτηση, την ελληνική προέλευση των κειμηλίων, πολλά από τα οποία είχαν ήδη εκτεθεί από τη Βουλγαρία σε εκθέσεις στο εξωτερικό (Γερμανία, 1995-1996, Ιαπωνία, 1997).

Η επιστροφή αυτών των εντοπισμένων κειμηλίων από τη Βουλγαρία αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα, το οποίο απασχολεί τόσο τις Υπηρεσίες του Υπουργείου

Πολιτισμού και Αθλητισμού, όσο και το Υπουργείο Εξωτερικών. Πρόκειται, ωστόσο, για μία ευαίσθητη υπόθεση, η οποία άπτεται και πολλών άλλων κρίσιμων ζητημάτων στις ελληνο – βουλγαρικές σχέσεις.

Σημειώνεται ότι η Βουλγαρία έχει κυρώσει τη Σύμβαση της UNESCO “*On the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property*” ήδη από το 1971 και κατόπιν της ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υποχρέωση να εφαρμόζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και στα ζητήματα επιστροφής πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος Κράτους-Μέλους (Οδηγία 93/7/ΕΟΚ).

Συμπερασματικά, σε ό,τι αφορά στη συνδρομή των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ για την επιστροφή των κλαπέντων πολιτιστικών αγαθών, αυτή είναι δεδομένη και διαρκής. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, με τον προσφορότερο κάθε φορά τρόπο, αξιοποιούν κάθε στοιχείο και πληροφορία που θα επιτρέψουν τη διεκδίκηση παρανόμως εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών από τη χώρα.

Σε ό,τι αφορά, τέλος, στην τύχη των αγίων λειψάνων που έχουν αφαιρεθεί από τις κλαπείσες λειψανοθήκες, οι οποίες βρίσκονται σήμερα στο Μουσείο Εθνικής Ιστορίας της Σόφιας, οι Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ δεν διαθέτουν κανένα σχετικό στοιχείο.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΒΜΑ
2. ΔΤΠΠΑ

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Φλωρόπουλος Αθανάσιος